

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXV. — Izdan in razposlan dne 13. decembra 1898.

Vsebina: Št. 219. Ukaz o zdravilski odredbini za leto 1899.

219.

Ukaz ministrstva za notranje stvari z dne 3. decembra 1898. l.

o zdravilski odredbini za leto 1899.

Dne 1. januarja 1899. l. stopi v moč na podstavi najnovejših lekarskih cenikov v kronski vrednosti ustanovljena odredbina, ki je izšla z naslovom „Zdravilska odredbina za leto 1899. k avstrijskemu lekarskemu pravilniku iz leta 1889“ v zalogi c. kr. dvorne in državne tiskarne.

Ukaz ministrstva za notranje stvari z dne 12. decembra 1889. l. (drž. zak. št. 191) o avstrijski zdravilski odredbini za leto 1890. oziroma njegove preuredbe in dopolnila obsegajoči ukaz ministrstva za notranje stvari z dne 14. decembra 1892. l. (drž. zak. št. 222) o zdravilski odredbini za leto 1893. se razveljavljata s 1. dnem januarja 1899. l. in na njih mesto naj stopijo naslednja določila:

§. 1.

Vsi lekarniki brez izjeme, potem zdravniki in ranocelniki, oziroma živinozdravniki, kateri imajo pravico imeti domačo lekarno, dolžni so natanko držati se zdravilske odredbine, ki zadobi moč dne 1. januarja 1899. l., ter omisliti si vsak po en tiskan izvod.

§. 2.

Lekarniki, in pa zdravniki in ranocelniki se morajo natanko ravnati po „Občnih določilih in

pravilih“, podanih v uvodu VII. izdave avstrijske farmakopeje ter razglašeni z ukazom ministrstva za notranje stvari z dne 1. julija 1889. l. (drž. zak. št. 107), in pa po naslednjih posebnih določilih.

§. 3.

Tista zdravila, za katera veljajo gledé njih oddajanja posebna utesnjujoča ukazila, in katera so — kolikor spadajo med lekarska, — v ti zdravilski odredbini kakor tudi v farmakopeji poočitena s posebno očitnimi (debelimi) pismeni in vrhu tega sestavljena v razpredelnici IV. farmakopeje, smejo lekarniki dajati samo, ako se jim prinese reden zapis v to upravičenega zdravnika, ranocelnika ali živinozdravnika.

Po ukazu ministrstva za notranje stvari z dne 1. avgusta 1884. l. (drž. zak. št. 131), ne spadajo sem: karbolna kislina, cinkova in bakrena galica (vitrijol), kolikor se te tvarine ne rabijo za zdravila nego samo za razkužila; a v tem slučaju je treba tako rabljenje propisati z oznamenilom: „Za razkuževanje“, in to razločno poočititi na znamki (signaturi) posode, in pa kloroform v zmesi, namenjeni „Za vnanjo rabo“; a v ti zmesi ne sme biti kloroforma nad 20 odstotkov celokupne zmesi.

§. 4.

Ob nareji in oddaji zdravil držati se je v vseh stvaréh natanko navodil zdravnikovega zapisa (recepta).

Recepti, v katerih se gré čez največinske jemljaje (doze) zdravil, povedane v razpredelnici III. v VII. izdavi avstrijske farmakopeje iz leta 1889. smejo se odpravljati (dispenzovati), kakor je zapisano, samo tedaj, če je zdravnik težni količini pristavil klicaj (!).

Vrhu tega se veleva, da naj zdravnik težne količine v receptu zapisanih zdravil, navedenih v razpredelnici največinskih jemljajev, natanko pové ne samo s številkami, nego tudi z besedami.

§. 5.

Recept bodi po vseh delih razločno in dobro čitno pisan. Na recepte, ki so pisani nečitno (nebralno), ali lekarniku niso popolnoma umevni, ne smé se dajati nikako zdravilo, predno se je dobilo pojasnilo od zapisujočega zdravnika.

Na vsakem receptu bodi praviloma postavljeno na videž imé in bivališče stranke, za katero je namenjeno zapisano zdravilo, in té podatke je treba pristaviti v lekarnici, ako bi že zdravnik ne bil tega storil. Ako se stranka brani povedati jih, treba je na recept v porazumu ž njo postaviti primérno označilo, s katerim je moči odvrniti kako zaméno pri izročevanju zdravila.

§. 6.

Po enem receptu se smé kako zdravilo zopet dajati samo za tisto stranko, ki je pisana na njem.

Ako se je po pravici bati, da bi se zlorabilo kako zdravilo, naj zapisujoči zdravnik dotičnemu receptu pripiše pristavek: „*ne repetatur*“; in lekarniku je prepovedano, po receptih s takim pristavkom zopet dajati zdravilo.

Receptne golice sè že natisnjenim „*ne repetatur*“ niso dovoljene.

§. 7.

Dajati zdravila na prepisane recepte in prepisavati recepte v lekarnah je prepovedano; razen ko bi poslednje zahtevale posebne okolnosti, n. p. ker se zdravilo daje ob troških javnih zalogov, ljudomilih zavodov, društev i. e.; todà v tem slučaju mora biti izrecno povedano na prepisu samem, zakaj je bil napravljen, in to potrjeno z lekarnikovim podpisom.

§. 8.

Recepte sè zabeležkom „*cito*“ ali „*statim*“ je odpraviti kar najhitreje moči.

§. 9.

Recepti s pristavkom „*secundum meam prescriptionem*“ ali s kako drugo opomnjo, s katero se namigava na kako skrivno porazumljenje ali na kak dogovor lekarnika sè zdravnikom, kar je prepovedano v vseh razmerah zdravnika do lekarnika, se ne smejo odpravljati v lekarnah. Zdravnikom se prepoveduje, take izraze ali opomnje rabiti v svojih receptih.

§. 10.

Pri oddaji zdravil na račun javnih zalogov, ljudomilih zavodov, bolniških blagajnic i. t. in pa za neimovite ljudi, dalje ako to posebe zahtevajo stranke, rabiti in zaračunjati je samo tiste posode (shrambe), katere so v odredbini navedene za najcenejše.

Isto bodi, ako je zaradi neimovitosti človeka, ki je potreben zdravila, zdravnik receptu pristavil opomnjo: „*fiat expeditio simplex*“.

Pri vseh oddajah po ordinacijskem pravilniku z dne 17. marca 1891. l. (drž. zak. št. 45) se smejo po zdravniku zapisana zdravila, ki imajo v sebi alkohol in so v odredbini za zdravila, pripravljena z davščine prostim spiritom, zaračunjati le s postavljenno ceno, določeno zanje.

§. 11.

Za deseterno izmero (množino, število kosov) v zdravilski odredbini obseženih zdravil je zaračunjati samo osmerno postavljeno ceno odredbine; oddajaje stoterno izmero je zopet zaračunjati samo osmerni znesek postavka, veljajočega za deseterno izmero (to je štiriinšestdeseterno navadne postavljene odredbine).

Ta znižana postavljena cena naj velja tudi tedaj, ako bi se pri določitvi odredbine za kako izmero (množino, število kosov) zdravil pod desetertim, oziroma stotertim v zdravilski odredbini obsežene doze pokazal viši znesek, nego bi odgovarjalo znižani postavljeni ceni za večjo množino.

§. 12.

Najnižji postavek cene za cenitev kakega predmeta pri odredovanji (taksovanji), za katero se ne uporablja ordinacijski pravilnik, izdan z ukazom ministrstva za notranje stvari z dne 17. marca 1891. l. (drž. zak. št. 45.), in pa določilo §. 13. v tem ukazu, znaša 5 vinarjev, pri odredovanji po ordinacijskem pravilniku pa samo dva vinarja.

Postavek cene pri odredovanji, kateri ne doseže enega celega vinarja, smé se zaračunjati za cel vinar, in prav tako se smé, ako se pri odredovanji za kak zdravilski predmet poleg enega ali več vinarjev pokaže tudi še vinarjev drobce, ta drobce računati za cel vinar.

§. 13.

Za *Aqua communis* do množine enega litra in pa za vsak nadaljni liter se smé, razen ko bi se ta voda rabila za dekokte ali naliveke, zaračunati znesek dveh vinarjev.

§. 14.

Ako zdravnik ni povedal v receptu težne množine kake indiferentne sestavine, ali če je v nápravo uporabljene zdravilske oblike potreba kake v receptu ne navedene indiferentne primesi, treba je pri odredovanju porabljeno množino indiferentne sestavine ali primesi poodčititi na receptu.

Za izračunjanje zdravil, napisanih po kapljah, naj velja naslednje:

Pri mastnih in pa pri težkih hlipnih (etrovih) oljih, pri tinkturah, izréjenih rudninskih kislinah in vodenih tekočinah sploh se računi 20 kapelj, pri drugih hlipovih (etrovih) oljih, pri octovem hlipu, hlipovem vinskem cvetu in kloroformu 25 kapelj, pri čistem hlipu 50 kapelj za en gram.

§. 15.

Na vsakem receptu, po katerem se v kaki javni ali domači lekarni napravljajo in oddajejo zdravila, zapisati je razločno pred odpravo iznos odredbine s števkami, ter tudi posebe razložiti po tvarinah, po delu in po shrambah (posodah, škatljah i. e.).

Ako je pri tem vsota posameznih cenilnih postavkov liho število, naj se pri odredbinskih zneskih pod eno krono poviša na prihodnjo višjo sodo število, pri zneskih čez eno krono pa naj se zniža na prihodnje nižje število.

V javnih lekarnah naj tisti, ki je cenil (taksoval) zdravilo, poodčiti na receptu poleg cene tudi leto in dan ter firmo lekarne ter podpiše svoje ime; a tisti, ki je oddal zdravilo, naj vselej na signaturi (znamki) pristavi leto in dan oddaje ter podpiše svoje ime.

Iste zabeležke — pri različnem odredovanju tudi znesek odredbine — je vselej namestiti na

receptu, oziroma na signaturi, ako se je zdravilo zopet oddalo po istem receptu.

§. 16.

Dovoljeno je zdravila dajati pod odredbino: a v takem slučaju je treba na receptu s števkami zapisati ceno po odredbini in pa prostovoljno znižani iznos.

Toda tudi zdravila, oddana pod odredbino, morajo biti prav tako neoporečno dobra, kakor je propisano v farmakopeji, tudi se ne sme morebiti menj dati po teži.

Tudi v ročni prodaji se ne smejo cene zdravil nikdar računati više, nego po stavkih zdravilske odredbine.

§. 17.

Odmerjajoč postavke cene onim zdravilom, katerih ni v farmakopeji, naj politična oblastva v slučajih, kateri jim pridejo v razsodbo, ravna po istih načelih, po katerih se odmerja odredbina za zdravila, obsežena v farmakopeji; ta načela so besedoma priložena zdravilski odredbini za leto 1890.

§. 18.

Pijavke naj se ne smatrajo za zdravila. Vendar so lekarniki dolžni, imeti jih v dobrem stanju v zalogi.

Prodajna cena njihova vštévši oddajo se ustanavlja za lekarne na 20 vinarjev. Za računodavce, kateri dajejo zdravila ob troških javnih zalogov, ta cena ne pripušča nikakega odstotnega odbitka pri povračilu.

§. 19.

Cene v farmakopejo vzprejetih obvezil so obsežena v posebni odredbini, v prilogi k zdravilski odredbini; tudi obvezila ne trpé odstotnega odbitka.

§. 20.

Zdravniki in ranocelniki, kateri so upravičeni ali dolžni imeti domačo lekarno ali zasilno pripravo (ukaz ministrstva za notranje stvari z dne 26. decembra 1882. l. [drž. zak. št. 182]), dolžni so kemične in farmacevtične (enovite in sestavljene) preparate, in pa druge zdravilske priprave, potrebne za napravo in opremo svojih domačih lekaren in zasilnih priprav, samo

in edino dobivati iz kake najbližnjih lekaren ter o takem dobivanju izkazavati se s posebno prejemno knjigo, v kateri je natanko povedati ime in težo zdravil in pa čas dobave ter potrditi s podpisom lekarnikovega imena.

Pri tem je znižavanje cene prepuščeno vzajemnemu dogovoru.

§. 21.

Pri zaračunu zdravil za živino naj se, v kolikor niso navedena v posebni odredbini zanje, temveč obsežena v odredbini za zdravila lekarskega pravilnika, odbije 10% od odrejenih cen, ki se pokažejo tam.

Za recepturna dela in za posode se dopušča porabljati pri zdravilih za živino isto odredbino, kakor pri zdravilih za človeško rabo.

§. 22.

Lekarniki so dolžni, imeti v zalogi krepila in razkužila in pa obvezila, ki so predpisana v „službenih predpisih za babice“, izdanih z ukazom ministrstva za notranje stvari z dne 10. septembra 1897. l. (drž. zak. št. 216) in imajo pravico, prodajati tudi druga orodja, potrebna v opremo babic.

Babicam naj se pri neposrednem nakupu teh predmetov iz lekarne dovoli desetodstotni odpust odrejene cene.

§. 23.

Podrobni popis lekarniških zdravil, narejen v zdravilski odredbini v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom, naj služi ob izvrševanju ukazov ministrstev za notranje stvari in trgovino z dne 17. septembra 1883. l. (drž. zak. št. 152) in z dne 17. junija 1886. l. (drž. zak. št. 97) za vodilo.

§. 24.

Vsak prestopok zgornjih ukazil kaznuje se, kolikor se nanj ne uporabljajo določila občnega kazenskega zakona, z globami do 100 goldinarjev, ali z zaporom do 14 dni. (Ministrski ukaz z dne 30. septembra 1857 l. [drž. zak. št. 198]).

§. 25.

Drugi predpisi, dani razen teh določil, o dobivanju, imevanju in prodajanju zdravilskega blaga in zdravil, ostanejo v moči.

Thun s. r.